

STUDIJU KURSA APRAKSTS

Kurss	Darba aizsardzība
Kredītpunkti	1
ECTS kredītpunkti	1,5
Stundu skaits	40
Teorija	20
Semināri un praktiskie darbi	-
Laboratorijas darbi	-
Patstāvīgie darbi	20
Kurss studiju plānā s	1. kursā 2. semestrī
Priekšzināšanas	Fizika, ķīmija, dabas zinības

Kursa autors

Tatjana Reznika, inženierzinātņu maģistrs ķīmijā

Studiju kursa īstenošanas mērķis:

Dot izpratni par darba aizsardzības nepieciešamību un tās ietekmi uz cilvēka veselību un citām dzīves kvalitātēm. Nodrošināt LR Darba aizsardzības likuma un citu normatīvo aktu pamatprincipu pielietošanu, darba drošības pamatprasību, kā arī darba vides riska faktoru iedarbības uz organismu apgūšanu biotehnoloģijas nozarē.

Studiju rezultāti

Prasmes

Studiju kursa apguves rezultātā studenti:

- spēs novērtēt biotehnoloģiskā ražošanas procesa atbilstību darba drošības un darba aizsardzības normatīvo aktu prasībām;
- spēs identificēt biotehnoloģiskā ražošanas procesa iespējamus darba drošības riskus;
- spēs organizēt biotehnoloģiskā ražošanas procesa drošas darba vides pasākumus atbilstoši darba drošības un darba aizsardzības normatīvo aktu prasībām;
- spēs sniegt priekšlikumus darba vides risku samazināšanai;
- spēs piemērot darba drošības prasības, veicot darba uzdevumu;
- spēs organizēt darba vietu atbilstoši darba aizsardzības prasībām, nepieļaujot aroda negadījumus;
- spēs skaidrot atsevišķiem biotehnoloģiskā procesa posmiem atbilstošas prasības standarta situācijās;
- spēs uzraudzīt noteikto prasību ievērošanu;
- spēs apzināt iespējamus darba vides riskus;
- spēs sniegt pirmo palīdzību;
- spēs rīkoties atbilstoši elektrodrošības prasībām;
- spēs atpazīt un ievērot bīstamības piktogrammu, signālu un brīdinošo uzrakstu prasības.

Zināšanas

Studiju kursa apguves rezultātā studenti:

- zinās darba drošības un darba aizsardzības reglamentējošos normatīvos aktus;
- zinās ugunsdrošības reglamentējošos normatīvos aktus;
- zinās darba vides risku novērtēšanas pamatprincipus;
- zinās individuālo un kolektīvo aizsardzības līdzekļu veidus;
- zinās darba vides riska faktoru novēršanas preventīvos pasākumus;
- zinās elektrības ietekmi uz cilvēka ķermeni;
- zinās elektriskās strāvas iedarbības noteicošos faktorus;
- zinās darba aizsardzības sistēmu uzņēmumā;

- zinās pirmās palīdzības sniegšanas kārtību;
- zinās ugunsdrošības prasības;
- zinās elektrodrošības prasības;
- zinās bīstamības piktogrammas un brīdinošos uzrakstus;
- zinās vispārīgās prasības rīcībai ārkārtas situācijās un notiekot nelaimes gadījumam darbā;
- zinās rīcību ugunsgrēka gadījumā;
- zinās tehniskās prasības telpām;
- zinās drošas un veselībai nekaitīgas darba vides kritērijus.

Kompetences

Studiju kursa apguves rezultātā studenti:

- spēs nodrošināt drošu darba vidi un darba vietu atbilstoši normatīvo aktu prasībām.
- spēs ievērot un uzraudzīt darba drošības, vides aizsardzības, elektrodrošības, ugunsdrošības, higiēnas un kvalitātes prasības, skaidrojot atsevišķiem biotehnoloģiskā procesa posmiem atbilstošas prasības.
- spēs atbildīgi rīkoties ārkārtas situācijā un izņēmuma stāvokļa laikā, ievērojot valsts noteikto regulējumu un apzinoties savu atbildību nacionālās drošības saglabāšanā.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Lekciju apmeklējums

3 starppārbaudījumi (75%)

Patstāvīgais darbs (OiRA) – ieskaite (25%).

Kursa plāns

Nr. p.k.	Tēmas	Paredzētais apjoms stundās
1.	Ievads	2
2.	Darba aizsardzības normatīvie akti	6
3.	Darba aizsardzības sistēma uzņēmumā	10
4.	Darba vides riska faktori un darba higiēna	12
5.	Ugunsdrošība	10

Literatūra (mācību)

1. Handbook of Occupational Safety and Health, 3rd edition / Ed. by S. Z. Mansdorf. - John Wiley & Sons, 2019. – 734 p.
2. Darba drošība. LBAS, ESF projekta ietvaros. Rīga, 2010.
3. Ergonomika darbā. LBAS, ESF projekta ietvaros. Rīga, 2010.
4. Autoru kolektīvs V.Kaļķa redakcijā, Darba vides riska faktori un strādājošo veselības aizsardzība. Rīga: Elpa, 2001.
5. Kaļķis V., Roja Ž. Kas jāzin par darba vides riska faktoriem un arodveselību. - Rīga, 1999.

Papildliteratūra

1. A.Blumberga u.c. Vides tehnoloģijas. Rīga, LU, 2010. – 212 lpp.

Elektroniskie informācijas avoti

1. Darba apstākļi un riski Latvijā. [tiešsaite] [skatīts: 2022.g. 30.jūnijā]. Pieejams: www.stradavesels.lv
2. Valsts darba inspekcijas mājas lapa [tiešsaite] [skatīts: 2022.g. 28.jūnijā]. Pieejams: www.vdi.gov.lv
3. Eiropas darba drošības un veselības aģentūras mājas lapa [tiešsaite] [skatīts: 2022.g. 28.jūnijā]. Pieejams: www.osha.lv
4. Interaktīvs rīks darba vides risku novērtēšanai. [tiešsaite] [skatīts: 2022.g. 28.jūnijā]. Pieejams: <https://www.vdi.gov.lv/lv/oira>